

מנוסחת במסגרת הדיון בין חברי הקהילה

לבסס את המסקנה על הדיון שקדם לה:

- כיצד המסקנה קשורה לנושאים/שיקולים שעלו בדיון? כיצד היא תורמת להתמודדות עם הסוגיה?
- איך המסקנה נגזרת ממה שלמדנו מהייצוג? האם יש משהו שלא לקחנו בחשבון? האם מישהי חושבת אחרת?
- לנסח את המסקנה באופן ברור ומדויק.

נמצאת בתחום ההשפעה של חברי הקהילה

לכוון את חברי הקהילה לנסח מסקנות שיש ביכולתם ליישם:

- האם זה משהו שיש לנו השפעה עליו? אם זה לא בתחום השפעתנו, באזו ננסה לכוון למסקנות שכן בשליטתנו.
- להתבונן על הנושא בפרספקטיבה חדשה, שתסייע להבין כיצד ניתן להשפיע עליו:
- האם למישהי הייתה סיטואציה דומה שהיא כן הצליחה להשפיע עליה? כיצד?

מסקנה מהקהילה לכיתה

מיושמת בכיתה וחוזרת לקהילה

לעודד את חברי הקהילה ליישם את המסקנות, ולברר מי מהם מתכוון לעשות זאת ומתי:

- מי חושבת שההצעה הזו רלוונטית עבורה? מתי/באיזה הקשר תוכלו ליישם את המסקנה הזו? האם לדעתך תוכלי לעשות את זה כבר בשיעור הבא?

לתכנן מראש כיצד הקהילה תבחן את יישום המסקנות:

- איך נתעד את היישום כך שהוא יאפשר לנו לקיים עליו דיון המשך בקהילה?
 - מהו הלו"ז ליישום שיאפשר לנו לבחון את זה שוב בקהילה?
- לבחון יחד את היישום בעזרת ייצוגים.

נשענת על רעיון כללי וכוללת השלכות יישומיות ממוקדות

לבקש מחברי הקהילה להסביר, לפרט ולהמחיש את טענותיהם:

- איך זה יכול לבוא לידי ביטוי? מה את מציעה לעשות? מה היית עושה בסיטואציה כזו? תוכלי להדגים לנו?

לבקש מחברי הקהילה לחבר בין טענותיהם לבין רעיונות פדגוגיים:

- מה הנחת היסוד שעומדת בבסיס המסקנה הזו? על מה היא נשענת?
- לעודד את חברי הקהילה לעבור מהכלל אל הפרט ומהפרט אל הכלל באופן גמיש:
- מהן הנגזרות המעשיות של זה לשיעור של...? החלטנו לעשות... מהו ההיגיון הפדגוגי שעומד מאחורי ההחלטה הזו?

מה מקשה על הסקת מסקנות פוריות?

- חשש לפגוע באווירה הטובה של סיכום הפגישה.
- נטייה להישאר בשיח חווייתי או רגשי.
- הצורך לנסח באופן מפורש ומדויק את המשמעויות המעשיות של הדיון.
- נטייה לאסוף מסקנות בלי להעמיק בהן ולהגיע להבנה משותפת לגביהן.
- הזמן הקצר המוקדש להסקת המסקנות בסוף מפגש הקהילה.
- חוסר הבחנה בין מסקנות, סיכום ורפלקציה.

מה יכול לסייע בהסקת מסקנות פוריות?

- הקשבה ממוקדת לזיהוי רעיונות שעולים לאורך הדיון, והצבעה עליהם.
- תיעוד הרעיונות שעולים לאורך הדיון.
- מעבר מפורש לשלב המסקנות, תוך סיכום הרעיונות המרכזיים שעלו עד כה.
- בחירה ברעיונות ספציפיים ועיבוד שלהם לכדי מסקנות.
- ניסוח תמציתי ומדויק של מסקנות יישומיות (רצוי על גבי לוח).
- שיתוף כל חברי הקהילה במסקנות לצורך יישומן (רצוי בוואטסאפ).